Εκδήλωση – Συζήτηση για το Νερό

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ «ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ» ΤΟΥ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟΥ – ΤΟ ΝΕΡΟ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΟ ΑΓΑΘΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ:
-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΣΕΚΕ-ΕΥΔΑΠ ΣΕΚΕΣ για Δημόσια ΕΥΔΑΠ
-ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΓΙΩΡΓΟ από την Πανελλαδική επιτροπή ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου
-ΜΠΑΤΣΗ ΣΤΕΦΑΝΟ από το Περιοδικό Βαβυλωνία.

Τετάρτη 8/3/17 – 19.30

Στον ΕΚΧ Βοτανικό Κήπο Πετρούπολης (πλ. Αγίου Δημητρίου)

– ΒΡΥΣΕΣ (Χαμηλής έντασης) ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
– ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
– ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ «ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ» ΤΟΥ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟΥ
ΤΟ ΝΕΡΟ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΟ ΑΓΑΘΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ:

-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΣΕΚΕ-ΕΥΔΑΠ

-ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΓΙΩΡΓΟ από την Πανελλαδική επιτροπή ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου

-ΜΠΑΤΣΗ ΣΤΕΦΑΝΟ από το Περιοδικό Βαβυλωνία

Τετάρτη 8 Μάρτη, 7.30 μμ

-ΒΡΥΣΕΣ (Χαμηλής έντασης) ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

-ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΚΑΤΑΛΗΨΗ
επεύθερος κοινωνικός χώρος
Βοτανικός Κήπος

Πλατεία Αγ. Δημητρίου, Πετρούπολη.
Λεωφορεία: 700 (από μετρό Άγ. Αντώνιο), Α11 και Β11 (από μετρό Αττική), στάση «Παλαιό τέρμα».
votanikoskipos.blogspot.com

Εκδήλωση: “Σκουριές: Απέναντι στις ψευτιές και στην καταστολή”

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΕΚΔΗΛΩΣΗ – ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

Θα παρουσιαστεί μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων
από την εξόρυξη χρυσού στη βα Χαλκιδική.

Ομιλητές:
-Παναγιώτης Μποχώτης (Διωκόμενος)
-Αντώνης Μπρούμας (Επιτροπή Αλληλεγγύης στη Χαλκιδική)

7 Μάρτη Τρίτη, 20:00 Νοσότρος (Θεμιστοκλέους 66)

– ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΝ ΟΙ ΔΙΩΞΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
– ΝΑ ΦΥΓΕΙ Η ΕΛ ΝΤΟΡΑΝΤΟ ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ Η ΕΞΟΡΥΞΗ

Διοργάνωση: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ (ΑΤΤΙΚΗΣ)

ΣΚΟΥΡΙΕΣ

Απέναντι στις προδοσίες, στις ψευτιές, στην καταστολή

Εμείς

ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ ενάντια στα σχέδια Κράτους - Κεφαλαίου της κυβέρνησης Σύριζα-Ανελ και της Ελ Ντοράντο

Στις 13 Μάρτη **ΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ** στο τριμελές κακουργιοδικείο Θεσσαλονίκης , αγωνιστές κάτοικοι της Ιερισσού και της Μ. Παναγίας. - μέσα από ένα σχέδιο πλεκτάνης και σκευωριών- σαν μέλη «εγκληματικής οργάνωσης», για τον εμπρησμό του εργοταξίου της Ελ ντοράντο που έγινε στις 17-2- 2013

Γι΄αυτό καλούμε ΟΛΟΥΣ (άτομα, συλλογικότητες, οργανώσεις) **σε:**

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

Τρίτη 7 Μάρτη 20.00μ.μ.

Nosotros

(Θεμιστοκλέους 66 - Εξάρχεια)

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Παναγιώτης Μποχώτης Διωκόμενος
- Παρουσίαση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Αντώνης Μπρούμας Επιτροπή Αλληλεγγύης στη Χαλκιδική

ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΝ
ΟΙ ΔΙΩΞΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΝΑ ΦΥΓΕΙ Η ΕΛ ΝΤΟΡΑΝΤΟ
ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ Η ΕΞΟΡΥΞΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ (ΑΤΤΙΚΗΣ)

Διήγημα: Το Χαμόγελο που Σκοτώνει

Διήγημα του **Κωνσταντίνου Τζαμιώτη** "Το χαμόγελο που σκοτώνει".

Ο κύριος Σταχτής μπήκε στην τράπεζα λίγο πριν τις εννιά, προσπέρασε με ταχύ βήμα τις ουρές μπροστά στα ταμεία και κατευθύνθηκε, ανακουφισμένος που δεν τον αφορούσε όλος αυτός ο συνωστισμός, προς το βάθος της αίθουσας όπου βρισκόταν το τμήμα δανείων. Καθώς μισούσε τις τυχαίες συναναστροφές με αγνώστους και τις ανούσιες συζητήσεις που δεν οδηγούν πουθενά, φρόντιζε όποτε πατούσε το πόδι του σε δημόσιους χώρους να παριστάνει τον αυστηρό και απόμακρο. Αυτό το ύφος είχε και σήμερα.

Η τύχη όμως ήταν με το μέρος του. Ανάμεσα στους λιγοστούς πελάτες σ' εκείνο το τμήμα, διέκρινε μια γνώριμη φυσιογνωμία. Επρόκειτο για έναν ξερακιανό άντρα καμιά δεκαριά χρόνια μεγαλύτερο του, τον μόνο με τον οποίο αισθανόταν κάπως οικεία εκεί μέσα.

Ασυνήθιστα ψηλός, ευθυτενής και λιπόσαρκος για κάποιον της δικής του γενιάς, ξεχώριζε αμέσως από τους υπόλοιπους συνταξιούχους που συνήθως γέμιζαν τέτοια ώρα την τράπεζα και το κυριότερο, δεν ήταν από εκείνους τους γέρους που αφορμή ψάχνουν να σου πιάσουν την κουβέντα και πριν το καταλάβεις αρχίζουν να μιλάνε ασταμάτητα για τα εγγονάκια τους, για το τι φάρμακα παίρνουν ή για το πόσο ακρίβυναν τα είδη πρώτης ανάγκης. Απ' την πρώτη στιγμή τον ξεχώρισε. Διακριτικός, σχεδόν αθόρυβος, μόλις έβρισκε ελεύθερο κάθισμα, τοποθετούσε στα οστέινα γόνατα του έναν χαρτοφύλακα, έβγαζε το σταυρόλεξό του, ξετρύπωνε έναν παλιομοδίτικο μεταλλικό parker και δεν σήκωνε το κεφάλι παρά μόνο για να ελέγξει αν πλησιάζει η σειρά

του. Έπειτα έμοιαζε καλλιεργημένος· αν και δεν του το είχε πει ποτέ, μια φορά τον αναγνώρισε ανάμεσα στους πελάτες που ψώνιζαν στο τμήμα της Κλασσικής μουσικής ενός πολυκαταστήματος στο κέντρο.

Με τον καιρό, όπως συνήθως γίνεται με όσους βλέπονται τακτικά, οι δυο τους έπαψαν να κρύβουν πως αναγνωρίζονται, κατόπιν άρχισαν να ανταλλάσουν –συγκρατημένα πάντα– σύντομους χαιρετισμούς, έπειτα τηλεγραφικές κουβέντες που ωστόσο καθόλου δεν αναιρούσαν το δικαίωμα τους να επιστρέψουν ανά πάσα στιγμή στην σιωπή και τέλος, όταν πλέον εδραιώθηκε ανάμεσα τους ένα είδος εμπιστοσύνης, άρχισαν να συζητούν πραγματικά. Παρ' όλα αυτά, οι μεταξύ τους αποστάσεις ποτέ δεν έπαψαν.

Έτσι, αν και τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια είχαν ειδωθεί εκατοντάδες φορές, γνώριζαν ο ένας για τον άλλο τα απολύτως απαραίτητα· ακριβώς όσα χρειάζονται δηλαδή δύο απλοί γνωστοί που είναι υποχρεωμένοι να συνυπάρχουν τακτικά στον ίδιο άχαρο χώρο και αισθάνονται κάπου-κάπου την ανάγκη να υπενθυμίσουν στον εαυτό τους, μέσω της ανταλλαγής ενός σχολίου ή μιας σκέψης με κάποιον οικείο, πως όπου να 'ναι θα επιστρέψουν στις κανονικές τους ζωές.

Παρά τις αποστάσεις που με τόσο ζήλο διατηρούσαν ο ένας από τον άλλο, ο κύριος Σταχτής δεν το έκρυβε πως τον εκτιμούσε εκείνον τον άντρα και μάλιστα δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις που μετά από κάποια συνάντησή τους, τον ανέφερε στο μεσημεριανό φαγητό ως παράδειγμα αξιοπρέπειας. Γι' αυτό και εκείνη την μέρα, όταν είδε πως υπήρχε κενό κάθισμα δίπλα του, έσπευσε να το καταλάβει πριν τον προλάβει άλλος.

Εκείνος έδειξε όπως πάντα να χαίρεται που τον έβλεπε, γρήγορα όμως αποδείχθηκε πιο λιγόλογος και βαρύς απ' ότι συνήθως, σαν κάτι να τον βασάνιζε.

Ο κύριος Σταχτής φοβήθηκε πως κάποιο κακό συνέβη στη γυναίκα του, γιατί ήξερε εδώ και μήνες από κάτι μισόλογα που τον άκουσε να λέει στο τηλέφωνο πως ήταν άρρωστη. Ως εκ τούτου δεν

τόλμησε να σχολιάσει τη διάθεσή του.

«Πρόσφατα περάσαμε μια περιπέτεια υγείας, ξέρετε» ξεκίνησε να λέει ο άντρας λες και διάβαζε τη σκέψη του· «ευτυχώς μετά από δύο πολύ σοβαρές επεμβάσεις τα πράγματα είναι καλύτερα τώρα, μα οι οικονομίες μας όλες χάθηκαν. Αν δεν γίνει κάποια νέα ρύθμιση για το δάνειο το σπίτι μας κινδυνεύει. Είναι η τρίτη φορά που έρχομαι για το ίδιο ζήτημα»

Πιστός στην άτυπη συμφωνία τους για διακριτικότητα, ο κύριος Σταχτής ούτε που διανοήθηκε να σχολιάσει όσα είχε μόλις ακούσει ή να ζητήσει περισσότερες λεπτομέρειες. Ψέλλισε μονάχα ένα δειλό «περαστικά σας» και παραδόθηκε ηθελημένα στην διάθεση του άλλου.

«Δεν είναι πως δεν θέλουμε να πληρώσουμε, απλά δεν μπορούμε πλέον. Αυτή είναι η αλήθεια» πρόσθεσε ανησυχητικά εκείνος.

«Εύχομαι να πάνε όλα καλά» επέμεινε στον ίδιο ουδέτερο τόνο ο κύριος Σταχτής.

«Καλοσύνη σας» ανταπάντησε ο άντρας και σηκώθηκε γιατί είχε έρθει η σειρά του.

Προσπαθώντας να ξοδέψει τον χρόνο του, και υπό το φόβο πως ο τύπος που μόλις είχε καθίσει δίπλα του είχε όρεξη για κουβεντολόι, ο κύριος Σταχτής, βάλθηκε να σκαλίζει τον φάκελο με τα έγραφα που κουβαλούσε μαζί του, το γεγονός ωστόσο πως θυμόταν καθαρά με τι σπουδή τα είχε τοποθετήσει πριν φύγει από το σπίτι, τον εμπόδισε να συνεχίσει το ψαχούλεμα. Για να παραμείνει απροσπέλαστος, έστρεψε την προσοχή του στον γνωστό του.

Σκέφτηκε ξανά τα λιγοστά που αντάλλαξαν προηγουμένως και κατέληξε πως δεν ήταν πια ο ίδιος άνθρωπος. Όσα κενά και αν είχε για τη ζωή του, δεν αμφέβαλε πως είχε γνωρίσει καλύτερες μέρες· όλα πάνω του αυτό μαρτυρούσαν. Μα φαίνεται πως από τότε που αναγκάστηκε να φύγει από τη δουλειά του τίποτα δεν του πήγαινε καλά. Δούλευε για χρόνια αρχικαμαρότος σε σκάφη

αναψυχής, εξαιτίας όμως μιας δερματικής πάθησης που αποχρωμάτιζε την επιδερμίδα του, βρέθηκε στα αζήτητα.

«Οι άνθρωποι που ξοδεύουν τόσα λεφτά για διακοπές, δεν θέλουν παρτίδες μ' αυτού του είδους την πραγματικότητα. Για να λέμε του στραβού το δίκιο, κανένας δεν είναι υποχρεωμένος να ανέχεται κάτι τέτοιο» του είχε πει στωικά, δείχνοντας τα λευκά μπαλώματα στα χέρια του. Έκτοτε, σύμφωνα πάντα με τα λεγόμενά του, εργαζόταν περιστασιακά σε κάποιες εταιρίες catering, με πολύ λιγότερα λεφτά εννοείται. «Ώσπου να συμπληρώσω τα ένσημα για τη σύνταξη»· έτσι δικαιολογούσε την κατάπτωσή του κάθε φορά που αναφερόταν στο ζήτημα.

Μα φαίνεται πως οι δυνάμεις του είχαν αρχίσει να τον εγκαταλείπουν. Πρώτη φορά τον έβλεπε να κάθεται έτσι διπλωμένος στην άκρη της καρέκλας, να κρέμεται κυριολεκτικά απ' το στόμα του συνομιλητή του. Ύστερα όμως κάτι άλλαξε. Άρχισε να φωνάζει· ποτέ άλλοτε δεν τον είχε ακούσει να φωνάζει. Και δεν φώναζε απλώς, ούρλιαζε. Από ένα σημείο και μετά τις κραυγές του συνόδευαν επιθετικές χειρονομίες· ούτε γι' αυτές τον είχε ικανό.

Τώρα πια όλοι σχεδόν κοιτούσαν προς το τμήμα των δανείων και καρτών.

Ο κύριος Σταχτής πρόλαβε να αναρωτηθεί αν έπρεπε να του ξαναμιλήσει, όταν τον είδε να ορθώνεται απειλητικά και με μια αστραπιαία κίνηση που ουδόλως ταίριαζε στα χρόνια και το παρουσιαστικό του, να αρπάζει την επίπεδη οθόνη του υπολογιστή και να χτυπάει με μανία τον υπάλληλο. Το φρένιασμα του ήταν τέτοιο που δεν σταμάτησε ούτε όταν ο άλλος γκρεμίστηκε από την καρέκλα του. Αντίθετα, πέρασε με δυο δρασκελιές πίσω από το γραφείο, στάθηκε πάνω από το θύμα του και μονολογώντας άγρια κάτι ακατάληπτο, συνέχισε να τον χτυπάει με κάθε τρόπο.

Ο κύριος Σταχτής σκέφτηκε πως θα τον σκότωνε. Μόνο τότε κατάφερε να ξεπεράσει την κατάπληξή του και αποφάσισε να παρέμβει. Ευτυχώς δεν χρειάστηκε να προσπαθήσει πολύ για να

τον απομακρύνει από το θύμα του. Ο πρώην αρχικαμαρότος με το που διασταυρώθηκαν οι ματιές τους ξαναβρήκε αμέσως τα λογικά του.

«Τον είδατε που με κορόιδευε μέσα στα μούτρα μου;» είπε και στο βλέμμα του δεν υπήρχε ίχνος εχθρότητας ή παραφροσύνης παρά μόνο παράπονο και απόγνωση. «Τον είδατε που μου χαμογελούσε ενώ μου ανακοίνωνε πως θα μου πάρουν το σπίτι;» ξαναείπε λαχανιασμένα και αφού έκανε δυο-τρία αβέβαια βήματα κατέρρευσε στην κοντινότερη πολυθρόνα. Ύστερα κατέφτασε ο ένστολος της φύλαξης που έπεσε πάνω του, τον έριξε με μια λαβή στο πάτωμα, ακριβώς δίπλα στον αναίσθητο υπάλληλο και πατώντας τον με το γόνατο στην πλάτη, του έδεσε τους καρπούς με ένα πλαστικό κορδόνι.

Ο κύριος Σταχτής δεν τόλμησε να διαμαρτυρηθεί για την βιαιότητα της σύλληψης γιατί είχε ήδη δει σε τι κατάσταση ήταν ο υπεύθυνος των δανείων. Εκεί όπου μέχρι πριν λίγο βρισκόταν η μύτη, υπήρχε μόνο ένα φρικτό κατακόκκινο εξόγκωμα που αιμορραγούσε ασταμάτητα και όσο για τα μάτια, τα ζυγωματικά και το μέτωπο, η ζημιά ήταν τόσο μεγάλη που με δυσκολία θύμιζε πια άνθρωπο. Δοκίμασε να γονατίσει και να βοηθήσει τον άνθρωπο, εμφανίστηκε όμως ο διευθυντής του υποκαταστήματος μαζί με μερικούς ταμίες και αναγκάστηκε να υποχωρήσει.

Από κάποια απόσταση πλέον, γύρισε και κοίταξε προσεκτικότερα τους δύο πρωταγωνιστές του επεισοδίου. Το θύμα παρά τις προσπάθειες των συναδέλφων του συνέχιζε να μην έχει τις αισθήσεις του, όσο για τον θύτη, βαριανάσαινε με τα μάτια κλειστά.

Με κάποιο αποτροπιασμό παραμέρισε προς την έξοδο, εκεί όπου ήταν μαζεμένοι οι περισσότεροι από τους πελάτες..

«Γέμισε ο κόσμος παλαβούς» έλεγε κάποια. «Σίγουρα πρόκειται για τρελό» ακούστηκε ένας άλλος.

Ο κύριος Σταχτής κανονικά θα αγνοούσε εκείνους τους προπέτες μα μια φωνή μέσα του, του υπενθύμισε πως ήταν ίσως ο μοναδικός

που μπορούσε να υπερασπιστεί έστω στοιχειωδώς τον δράστη. «Όχι κύριε δεν πρόκειται για τρελό, ο άνθρωπος προκλήθηκε και αντέδρασε άσχημα, περί αυτού πρόκειται» ξεστόμισε αυστηρά και δοκίμασε να απομακρυνθεί μέχρι να αποφασίσει τι θα κάνει.

«Τι θέλετε να πείτε;» τον σταμάτησε μια νεαρή υπάλληλος που έτυχε να στέκεται ακριβώς δίπλα.

«Μιλώ για τα χαζόγελα» επεχείρησε να την αποστομώσει ο κύριος Σταχτής· «Τι λόγο είχε ο συνάδελφός σας να φέρεται έτσι αλαζονικά;»

«Για όνομα του θεού και της Παναγίας» διαμαρτυρήθηκε η υπάλληλος· «ο συνάδελφος τη δουλειά του προσπαθούσε να κάνει»

«Δεν αντιλέγω, μα βρίσκετε σωστό να χαμογελάει προκλητικά σε κάποιον που χάνει το σπίτι του;» αντέτεινε ο κύριος Σταχτής για να της δείξει πως ήταν μπροστά στο περιστατικό και είχε δει τι ακριβώς συνέβη.

«Μα τι να κάνουμε και εμείς; Νομίζετε πως είναι στο χέρι μας;» αναφώνησε εκείνη θιγμένη.

Την κοίταξε μπερδεμένος.

«Αυτή είναι η πολιτική της διοίκησης» είπε σαφώς πιο χαμηλόφωνα τώρα η υπάλληλος· «Τα μαθήματα θετικής ενέργειας είναι πλέον υποχρεωτικά για όλους όσους εργάζονται στο τμήμα δανείων και καρτών. Πώς να σας το πω για να το καταλάβετε, απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο να μην χαμογελάμε εν ώρα εργασίας»

Ενόσω το πλήρωμα ενός περιπολικού που μόλις είχε καταφτάσει τους έσπρωχνε να βγουν έξω, ο κύριος Σταχτής στάθηκε και την κοίταξε περίλυπος. Αλήθεια πρέπει να έλεγε, παρά την ολοφάνερη ταραχή της, μια υπόνοια χαμόγελου υπήρχε ακόμη στο πρόσωπό της.

*Ο **Κωνσταντίνος Τζαμιώτης** γεννήθηκε στη Λάρισα το 1970 και σήμερα ζει στην Αθήνα. Σπούδασε κινηματογράφο. Εργάστηκε στην*

τηλεόραση, στη διαφήμιση και στον κινηματογράφο. Διηύθυνε την πολιτιστική έκδοση "Highlights". Έχει γράψει τα βιβλία: "Η συνάντηση" (νουβέλα, Ίνδικτος, 2002), "Βαθύ πηγάδι" (μυθιστόρημα, Ίνδικτος, 2003), "Ο βαθμός δυσκολίας" (μυθιστόρημα, Ίνδικτος, 2004), "Παραβολή" (νουβέλα, Καστανιώτης, 2006), "Η εφεύρεση της σκιάς" (μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 2008), "Τερματικός σταθμός" (θεατρικό έργο, Εξάρχεια, 2015), "Η πόλη και η σιωπή" (μυθιστόρημα, Καστανιώτης, 2013), "Το πέρασμα" (μυθιστόρημα, Μεταίχμιο, 2016), και έχει λάβει μέρος σε συλλογικά, θεματικά λογοτεχνικά εγχειρήματα.

Οι Τζαμάλες στην ΟΑΣΗ και οι Αποκριές της ως Προοπτική

Γιώργος Παπαχριστοδούλου

Ένας λόγος που ο πολύχρονος αγώνας για την 'ΟΑΣΗ' άφησε κρίσιμες παρακαταθήκες στη διεκδίκηση του δημόσιου χώρου και χρόνου στα Γιάννενα ήταν οι τζαμάλες.

Η πρωτοβουλία 'Πολίτες για την ΟΑΣΗ' άναψε την πρώτη αποκριάτικη φωτιά στο προαύλιο του εγκαταλελειμμένου κτιρίου, το Φεβρουάριο του 2009.

Στο κέντρο της πόλης, ανάμεσα στην πάνω και την κάτω πλατεία. Η διεκδίκηση και το ζωντάνεμα του δημόσιου χώρου, πέρα από την κρατική-δημοτική ή ιδιωτική διαχείριση, συνδέθηκε με τον χορό, το κέφι, την αυτόοργάνωση, την συνεργασία, την άμεση δημοκρατία. Η πρωτοβουλία των πολιτών, σχεδόν τυχαία, έπιασε το μακραίωνο νήμα ενός εθίμου το οποίο αποτελεί κρίσιμο συμβολικό κεφάλαιο για την ιστορική διαδρομή της πολιτείας της Παμβώτιδας, μιας δραστηριότητας η οποία κάθε χρόνο κινητοποιεί

ανθρώπους κάθε ηλικίας και κοινωνικής διαστρωμάτωσης με πυρήνα την γειτονιά, τον σύλλογο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα Γιάννενα κάθε αποκριά ανάβουν πάνω από εξήντα τζαμάλες δημιουργώντας ένα σημειακό δίκτυο το οποίο επιτρέπει στο άτομο να κινηθεί με τα πόδια του, όσο το δυνατόν πιο ελεύθερα, στο χώρο.

Η Κυριακή της αποκριάς στα Γιάννενα, όπως συμβαίνει κι αλλού, αποτελεί μια στιγμή ανοιχτή σε ερμηνείες, μια στιγμή στην οποία συγκρούονται και παράγουν αποτέλεσμα η αυτενέργεια του ανθρώπου, με μια διονυσιακή χροιά, και το εξουσιαστικό παράδειγμα το οποίο αποσύρεται για λίγο από τη διαχείριση της ατομικής και συλλογικής αξιοπρέπειας.

Καθώς η Αποκριά διατηρεί μια αθυρόστομη, στα όρια του ριζοσπαστικού, έκφραση του ανθρώπινου πνεύματος, πάντοτε οι εξουσίες επιχειρούσαν να την καλουπώσουν στο πλαίσιο τους- όταν δεν την αφόριζαν από άμβωνος.

Λ.χ. η εμπορευματοποίηση των εθίμων με διοργανώσεις όπως η **‘λευκή νύχτα’** – ανοιχτά εμπορικά καταστήματα με ντε φάκτο επέκταση του ωραρίου των υπαλλήλων- την οποία επέλεξε φέτος ο Δήμος Χαλκιδέων σε συνεργασία με τον εμπορικό σύλλογο της πόλης ή η συστηματική εμπορική εκμετάλλευση του καρναβαλιού της Πάτρας, συνιστούν τέτοιου είδους καλουπώματα. Δικαιολογημένα ως έναν βαθμό, ειδικά όταν απουσιάζει η αυτενέργεια στην πρώτη μονάδα, τη συνοικία, τη γειτονιά, το χωριό.

Έτσι το κενό στη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου το καλύπτουν οι χορηγοί, οι δημόσιες σχέσεις, τα πνευματικά κέντρα των ‘ειδικών’ του κυρίαρχου πολιτισμού, οι μάνατζερς, όλη η αλυσίδα διαχείρισης της πολιτισμικής μικρο-μεγαλο-βιομηχανίας.

Όσες δημοτικές αρχές, πάντως, στηρίζουν στο ελάχιστο, από το πλάι, τις πρωτοβουλίες ή συλλόγους, χωρίς να επιβάλλουν επιλογές, δεν βγαίνουν χαμένες.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΟΑΣΗ

Την εστία που είχε δημιουργήσει ο Άρης Κωνσταντινίδης στο εσωτερικό του κτιρίου, στο πλαίσιο μιας κοινοτικής αντίληψης που είχε για την αρχιτεκτονική, στα όρια μεταξύ παραδοσιακού και μοντέρνου, εντός μιας δικής του αντίληψης περί ελληνικότητας (1), η πρωτοβουλία πολιτών την μετέφερε στον τότε περιφραγμένο δημόσιο χώρο (2).

Ο προηγούμενος ενοικιαστής, με την ανοχή του δήμου και των αρμοδίων υπηρεσιών του υπουργείου Πολιτισμού, την είχε γκρεμίσει!

Η κίνηση της πρωτοβουλίας απελευθέρωσε τη δυναμική και την φαντασία του ατόμου, ενώ υπενθύμισε στους κατοίκους, αλλά και τους επισκέπτες, μια άλλη σημαντική διάσταση του δημόσιου χώρου, εκείνην του παιχνιδιού και της επικοινωνίας σώμα με σώμα, χνώτο με χνώτο, χέρι με χέρι. Έκτοτε, διοργανώθηκαν άλλες τέσσερις τζαμάλες στις οποίες συμμετείχαν όλοι. Κι όταν λέμε όλοι – εννοούμε όλοι. Οι παλιοί γιαννιώτες, η νεολαία, φοιτητές και άλλοι, οι μετανάστες, οι επισκέπτες, οι ‘αποκλεισμένοι’. **Οι τζαμάλες, η μουσική, ο χορός, η επικοινωνία, το κοινωνικό άτομο, διένοιξαν έναν τόπο μη κερδοσκοπικό, εκτός κρατικής-ιδιωτικής διαχείρισης, έφτιαξαν ένα ‘δοχείο ζωής’ όπως θεωρούσε τα κτίρια του ο Κωνσταντινίδης.**

Αξίζει μικρής αναφοράς το τι επακολούθησε με κατάληξη το 2016 όταν το κτίριο αποκαταστάθηκε αρχιτεκτονικά στην αρχική του μορφή – χωρίς φυσικά να καλύπτει τους αρχικούς στόχους της πρωτοβουλίας η λειτουργία του εκ νέου με χαρακτήρα ιδιωτικής επιχείρησης, με όρους ημι-ιδιωτικού χώρου, όπως το θέτει ο γεωγράφος Ντέιβιντ Χαρβεϋ (3): πάνω από τριάντα κυριακάτικα καφενεία, δημιουργία μικρού ανθόκηπου, συνελεύσεις αυτοοργανωμένων ομάδων, συναυλίες χιπ-χοπ και άλλων σύγχρονων μουσικών ρευμάτων, οι ημέρες των ‘Αγανακτισμένων’ το 2011, συλλογικές κουζίνες, το παζάρι αλληλεγγύης ‘άμα θέλεις φέρνεις, ό,τι θέλεις παίρνεις’ που υπήρξε το πρόπλασμα για τη δημιουργία του ανταλλακτικού-χαριστικού παζαριού του μπαχτσέ, δημόσιες συζητήσεις και προτάσεις για μια όαση αληθινή ‘ΟΑΣΗ’

σε μια πλατεία πεζόδρομο.

Σε αυτό το αυτόνομο και διαρκές εργαστήρι πράξης και στοχασμού για τα ζητήματα κοινωνίας, πόλης, περιβάλλοντος, διαχείρισης κοινών πόρων, η τζαμάλα θα παραμένει πάντοτε η κοινή μας ανάμνηση, το υλικό και συμβολικό αποτύπωμα της συμμετοχής στο δημόσιο χώρο και χρόνο. Αποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι το παιχνίδι, ο χορός, η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία μπορούν, μαζί με την άμεση δημοκρατία, να συνθέσουν σε εκείνους τους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους, όπου η εξουσία κράτους και κεφαλαίου χάνει το κύρος της.

*Στη μνήμη του Ναπολέοντα Παπαδόπουλου που μας έμαθε τη σημασία της λέξης συναγωνιστής μεταδίδοντας μας το πάθος και την επιμονή για τα κοινά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Τις αντιλήψεις του Άρη Κωνσταντινίδη για το περιεχόμενο της ελληνικότητας σε σχέση με τη δική του αντίληψη για την αρχιτεκτονική διερευνά ο Αλέξανδρος Κιουπκιολής στο άρθρό του ‘Η μετα-αποικιοκρατική μας συνθήκη και το αντι-παραδειγμα του Άρη Κωνσταντινίδη’ στο περιοδικό ‘Έρμα’ – Μάιος 2016, εκδ. Εξάρχεια. Ο τρόπος που ο Κιουπκιολής διαβάζει την παραταθήκη Κωνσταντινίδη, δίνοντας έμφαση στη διάσταση της κοινωνικής αυτοδημιουργίας πέρα από την αποικιοκρατική κυριαρχία της νεωτερικής δύσης και των παραδόσεων, συνεισφέρει θετικά στο διάλογο για το νόημα της αρχιτεκτονικής του δημιουργού της ΟΑΣΗΣ.

2. Στις περιπέτειες της ΟΑΣΗΣ αναφέρεται το άρθρο της αρχιτεκτόνισσας μηχανικού Άλεξ Μπέγκα με τον τίτλο ‘Ο ανιστόρητος σχολιασμός των αρχιτεκτονικών έργων ως εργαλείο συναλλαγής: Το παράδειγμα της ΟΑΣΗΣ’

3. Για μια δημόσια «ΟΑΣΗ», χωρίς περιφράξεις – Του Γιώργου Παπαχριστοδούλου

ΔΙΑΒΑΣΤΕ: το ιστολόγιο των πολιτών για την ΟΑΣΗ εδώ

Ιστορίες ενός Μπάρμαν (1)

Νίκος Κουφόπουλος

Την μια Κυριακή, μια… κουβέντα στη Βαβυλωνία.
Την άλλη έμμετρα σχόλια… σοβαρά και αστεία.
Ή ο μπάρμαν θα μας λέει καμιά ιστορία…

Ο Μπάρμαν

Ανοιξε ξεκλειδώνοντας τη βαρια ξυλινη πορτα του μαγαζιου…
Γυρισε την ταμπελιτσα που εγραφε κλειστο στην άλλη πλευρα. Ανοιχτο.
Ηταν νωρις ακομα.
Επρεπε να τακτοποιησει το μαγαζι.
Να ετοιμασει τη μπαρα.
Μαλλον δεν θα εχει πολύ δουλεια σημερα, σκεφτηκε.
Τοτε του ηρθε η ιδεα να γραψει. Να γραψει για αυτά που τοσα χρονια ειχε δει, ειχε ακουσει και ειχε ζησει δουλευοντας πισω από μπαρες.
Για τους ανθρωπους της νυχτας.
θα ενδιαφερουν όμως κανεναν, σκεφτηκε.
Και επισης, γνωριζει και αυτος αυτό που γνωριζουν ολοι: οτι οι πιο πολλοι μπάρμεν λενε και πολλα ψεματα και… μαλακίες.
Αυτος όμως δεν θα εγραφε σιγουρα ψεματα.
Βεβαια αυτό θα το ηξερε μοναχα αυτος.
Οι αλλοι, ή καποιοι από τους αλλους τελος παντων, θα σκεφτονταν ότι και αυτος είναι ενας μπαρμαν σαν τους αλλους που γραφει ψεματα και λεει μαλακιες.
Όμως, η ζωη θελει ρισκα.
Το αποφασισε.
θα γραψει μικρες ιστοριες.
Μια σελιδα ενός βιβλιου η κάθε μια.
θα τις δημοσιευσει αρχικα στο περιοδικο που παλιοτερα εγραφε

για αλλα πραγματα, και όταν γινουν πολλες, θα τις εκδοσει σε βιβλιο.
Χαμογελασε με αυτην του την σκεψη, και για να κλεισει η συμφωνια με τον εαυτο του, εβαλε ένα σφηνακι παλιο ουισκυ και το ηπιε σιγα-σιγα απολαμβάνοντάς το.

Ο Θωμάς

Ανοιξε η πορτα, και ο θωμας μπηκε στο μαγαζι.
Ο θωμας είναι γυρω στα σαρανταπεντε.
Δυο χρονια τωρα, την ιδια παντα ωρα. Εφτα με εφτα και μιση το απογευμα.
Ο διαλογος ακριβως ο ιδιος:
-Καλησπερα.
-Καλησπερα θωμα.
Ο μπαρμαν του ετοιμαζει το τσαι του. Χειμωνα καλοκαιρι, τσαι.
Το παει στο τραπεζι.
-Τι κανεις θωμα;
-Καλα. Εσυ; Τι νεα;
-Ησυχα.
Μια δυο φορες μιλησαν και λιγο πιο πολυ.
Ο θωμας καποτε ειχε ανοιξει ένα ψιλικατζιδικο. Το κρατησε τρια χρονια. Δεν πηγε καλα. Το εκλεισε.
Αυτά…
Δεν ειχε κατι άλλο να πει για τη ζωη του.
Καθόταν κανα δυο ωρες σιωπηλος και επινε το τσαι.
Μετα γυρνουσε, όπως του ειπε, σπιτι.
Λιγο τηλεοραση και μετα υπνο.
Εμενε ακομα με τη μανα, τον πατερα του και δυο πιο μεγαλα αδερφια του. Μια αδερφη και έναν αδερφο.
«Ρε μπαγασα θωμα», σκεφτηκε καποιο βραδυ ο μπαρμαν να του πει, με μια διαβολικη διαθεση πειραχτηριου, «εσυ νομιζεις ότι ζεις τωρα;».
Φυσικα δεν μπορουσε να πει κατι τετοιο, και χαμογελώντας, εβαλε ένα σφηνακι παλιο ουισκυ και αρχισε να το πινει σιγα-σιγα απολαμβάνοντάς το.

Ο Γιάννης, ο Μαρτυριάρης

Η πορτα ανοιξε και ένα ζευγαρακι ρωτησε ευγενικα αν προλαβαιναν να πιουν ένα ποτο.
Η ωρα ηταν δυο το πρωι. Κανονικα θα επρεπε να κλεισει.
Ηταν όμως ξεκουραστος και τα παιδια, εκει γυρω στα εικοσι πεντε, πολύ ευγενικες και ζωντανες παρουσιες.
«Φυσικα», απαντησε. «Μια ωρα ακομα».
Ζητησαν από μια μπυρα. Τους εβαλε και μετα για τον εαυτο του εβαλε ένα σφηνακι Τζέημσον.
Βλεποντας τον, η κοπελα ζητησε να βαλει και σε αυτους από ένα σφηνακι ιρλανδεζικο ουισκυ.
Μπούσμιλς για εκεινη και Τούλαμορ για τον φιλο της.
«Ετσι πινουμε ολοι ιρλανδεζικα ουισκυ», αστειευτηκε η κοπελα.
Του εδωσε και μια πληροφορια την οποια δεν ηξερε:
«Οι προτεσταντες πινουν Μπουσμιλς και οι καθολικοι Τουλαμορ, ή το αναποδο» ειπε η κοπελα,
«δεν θυμαμαι τωρα καλα. Αυτοι που δεν είναι ουτε το ένα ουτε το άλλο, πινουν Τζέημσον».
Το αγορι παρεμενε ευγενικα σιωπηλο και καπως σκυθρωπο.
Ο μπαρμαν απομακρυνθηκε.
Μαλλον ηταν στα χωρισματα.
Η κοπελα, ετσι καταλαβε, ηταν αυτή που ειχε αποφασισει να χωρισουν.
Σε καποια στιγμη την ακουσε να του λεει:
«Πας καλα ρε Γιαννη; Με εχεις απατησει δυο φορες, και μου το εχεις πει εσυ ο ιδιος μονος σου, και μου βαζεις εμενα χερι που πηγα ένα σινεμα με τον φιλο μου τον Νικολα;».
«Α, Γιαννακη, εισαι μαρτυριαρης», σκεφτηκε χαμογελωντας ο μπαρμαν και εβαλε άλλο ένα σφηνακι παλιο ιρλανδεζικο ουισκυ το οποιο αρχισε να πινει σιγα-σιγα απολαμβάνοντάς το.

Μια Πανέμορφη Γυναίκα

Ανοιξε η πορτα, ενώ ετοιμαζοταν να κλεισει και τακτοποιουσε καποια ποτηρια.
Η ωρα ηταν τρεις και σαραντα το πρωι.
Γυρισε καπως ξαφνιασμενος.
«Ποιος να είναι τετοια ωρα», σκεφτηκε.

Δεν πιστευε αυτό που εβλεπε. Δεν ειχε ξαναδει τοσο ομορφη γυναικα.
«Μπορω να πιω ένα ποτο;», τον ρωτησε.
Ηταν αδυνατον να πει όχι.
«Ναι, μπορεις», απαντησε στον ενικο, παρασυρμενος από ένα συναισθημα περιεργο. Ποτε δεν μιλουσε πρωτος στον ενικο.
Ζητησε να της φτιαξει ένα κοκτέιλ. Ό,τι θελει αυτός. Μα να είναι δυνατο.
Της εφτιαξε. Το ηπιε σχεδον μονορουφι. Ζητησε ένα ακομα.
Τον ρωτησε πως τον λενε. Της ειπε.
Του συστηθηκε κι αυτή. Αρχισαν να μιλανε.
Ζητησε ακομα ένα ποτο. Της εφτιαξε και εβαλε και για τον εαυτο του ένα ουισκυ με μπολικο παγο.
Συνεχισαν να μιλανε.
Η ωρα ειχε παει πεντε το πρωι.
Φορουσε ένα ομορφο φορεμα που διεγραφε το υπεροχο κορμι της.
Της ειπε, και συμφωνησε κι αυτή, ότι θα ηταν καλυτερα να κλειδωσει το μαγαζι.
Όταν αυτος κλειδωνε την πορτα, αυτή σηκωθηκε και εκλεισε τα κουρτινακια στα δυο παραθυρα.
Του ζητησε να χαμηλωσουν τα φωτα και να ανεβασει λιγο την ενταση στη μουσικη.
Το πικαπ, επαιζε μια πανεμορφη τζαζ μελωδια.
Μετα από λιγο, τα κορμια τους εσμιγαν με παθος πανω στη μπαρα.

«Ειπαμε να λέμε μονο αληθειες», του ειπε ο… αλλος του εαυτος.
«Ναι ενταξει», απαντησε ο μπαρμαν. «Τελικα όμως δεν είναι και πολύ δυσκολο να λες ψεματα» απαντησε, και γελωντας, εβαλε ένα σφηνακι παλιο ουισκυ και αρχισε να το πινει σιγα-σιγα απολαμβάνοντάς το.

Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια…

Τα Κόκκινα και τα Μαύρα Αστέρια μας

Νίκος Κατσιαούνης

Το παρόν κείμενο αποτελεί μέρος της εισήγησης στην παρουσίαση του βιβλίου των Μικαέλ Λέβι και Ολιβιέ Μπεζανσενό *Επαναστατικές συγγένειες. Τα κόκκινα και τα μαυρα αστέρια μας* από τις εκδόσεις «Ακυβέρνητες Πολιτείες».

Ο ιστορικός Έρικ Χομπσμπάουμ αναφέρει σε ένα κείμενό του περί Ιστορίας ότι ο καπιταλισμός, ως κοινωνικοπολιτικό και οικονομικό σύστημα, έχει ένα χαρακτηριστικό που το διαφοροποιεί, εκτός πολλών άλλων φυσικά, σε σχέση με τα άλλα συστήματα που εγκαθιδρύθηκαν στο κοινωνικοιστορικό πεδίο. Το εν λόγω στοιχείο είναι ότι από την αρχή της δημιουργίας του υπάρχει μια ταυτόχρονη κίνηση ενάντιά του. Δηλαδή, από τη στιγμή που καθιερώνεται ως σύστημα κοινωνικής οργάνωσης και κυριαρχίας έχουμε την ταυτόχρονη δημιουργία κινημάτων, θεωρήσεων και ροπών που επιδιώκουν την ανατροπή του. Κι αυτό, εν μέρει, οφείλεται στα ριζοσπαστικά ρεύματα και τις θεωρήσεις που από τον ύστερο Μεσαίωνα και έπειτα συντάραξαν τον δυτικό κόσμο και απαίτησαν μια διαφορετική κοινωνία που δεν ικανοποιούταν από τις νέες σχέσεις κυριαρχίας που δομήθηκαν τον 18ο και 19ο αιώνα.

Ο αναρχισμός και ο μαρξισμός (ή κομμουνισμός, αν θέλετε) αποτέλεσαν δύο αρκετά διακριτά ρεύματα αυτής της εναντίωσης στο καπιταλιστικό οικοδόμημα και φαντασιακό. Απότοκα των θεωρητικών και πραξεολογικών αναζητήσεων του Διαφωτισμού, υπήρξαν γέννημα της εποχής τους. Μια εποχή κατά την οποία ο Λόγος προσπαθεί να αποδεσμευτεί από τα δεσμά του μύθου και της θρησκείας και να δημιουργήσει τη δική του αξιακή κλίμακα και η επανάσταση της επιστημονικής γνώσης και ο απορρέων θετικισμός συγκροτούν τη μαγιά των νέων επαναστατικών θεωρήσεων και των χειραφετησιακών προταγμάτων για μια πιο ελεύθερη κοινωνία

ισότητας και αυτονομίας.

Η σχέση μαρξισμού και αναρχισμού είναι πολυκύμαντη, μια σχέση αντίθεσης και συνεργασίας, μίσους και αγάπης, η οποία σφυρηλατήθηκε και, παράλληλα, γκρεμίστηκε όχι μόνο στα γραφεία και στις πένες των θεωρητικών αναζητήσεων και πολεμικών αλλά και μέσα στη φωτιά του κοινωνικού ανταγωνισμού, δηλαδή μέσα στην ίδια την ιστορική κίνηση. Από τη σφοδρή πολεμική του Προυντόν με τον Μαρξ αλλά και ειδικότερα από τη διαγραφή του Μπακούνιν στην Πρώτη Διεθνή, οι αντηχήσεις του ρήγματος αυτού αντανακλώνται κατά κάποιον τρόπο μέχρι και σήμερα στο εργατικό και επαναστατικό κίνημα.

Το βιβλίο των Μικαέλ Λέβι και Ολιβιέ Μπεζανσενό αναζητά τα σημεία της σύγκλισης των δύο αυτών επαναστατικών ρευμάτων. Πρόθεση των συγγραφέων είναι, πέρα από την αναγνώριση της διαφορετικών στοιχείων, να επιστήσουν την προσοχή στα θεωρητικά εργαλεία και στις πρακτικές που αποτελούν ως έναν βαθμό κοινό τόπο τόσο του αναρχισμού όσο και του μαρξισμού. Προσπαθούν να ανοίξουν έναν χώρο, ένα πεδίο όπου οι δύο αυτές θεωρήσεις θα συγκλίνουν.

Θα λέγαμε ότι το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη.

Στο πρώτο μέρος οι συγγραφείς κάνουν μια ιστορική επισκόπηση κομβικών συμβάντων και ιστορικών θραύσεων όπου η σύγκλιση μεταξύ των δύο αυτών ρευμάτων είχε έναν αλληλέγγυο και κοινό τόπο. Η Πρώτη Διεθνής, η εξέγερση του Σικάγο το 1886, η Κομμούνα του Παρισιού, η Ισπανική Επανάσταση του 1936 είναι μερικά από τα ιστορικά γεγονότα που τα δύο αυτά ρεύματα είχαν κοινές συνάφειες και δράση.

Στο δεύτερο μέρος γίνεται μια αναφορά σε πορτρέτα προσωπικοτήτων του μαρξιστικού και αναρχικού κινήματος που έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο, όπως η Λουίζ Μισέλ, η Ρόζα Λούξεμπουργκ, η Έμμα Γκόλντμαν, ο Μπουεναβεντούρα Ντουρρούτι και ο Υποδιοικητής Μάρκος. Αλλά και στοχαστές όπως ο Βάλτερ Μπένγιαμιν, ο Αντρέ Μπρετόν και ο Ντανιέλ Γκερέν.

Στο τρίτο μέρος αναφέρονται οι συγκλίσεις αλλά και οι συγκρούσεις, με την Ρωσική Επανάσταση και την Κροστάνδη και το μαχνοβίτικο κίνημα να παίζουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο.

Στο τελευταίο μέρος του βιβλίου γίνεται αναφορά σε ζητήματα που απασχολούν το σύγχρονο επαναστατικό και ριζοσπαστικό κίνημα. Ζητήματα θεωρητικής επεξεργασίας, πρακτικής δράσης και οργάνωσης θίγονται εδώ. Άτομο και συλλογικότητα, το ζήτημα της εξουσίας, ο φεντεραλισμός, η δημοκρατία, η αυτοδιαχείριση, η οικολογία είναι μόνο μερικά από τα ζητήματα με τα οποία οι δύο συγγραφείς αναμετρώνται.

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου είναι έκδηλη μια ευγενής αγωνία των συγγραφέων για το ζήτημα της επαναστατικής αλλαγής της κοινωνίας. Το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα σύντομο, περιεκτικό και πλούσιο εισαγωγικό εγχειρίδιο για όποιον θέλει να μελετήσει τις συγκλίσεις και τις διαφοροποιήσεις αυτών των δύο ρευμάτων. Όπως αναφέρουν: «Η προσδοκία μας συνίσταται στο να είναι το μέλλον κόκκινο και μαύρο: ο αντικαπιταλισμός, ο σοσιαλισμός, ή ο κομμουνισμός του 21ου αιώνα πρέπει να στηριχθούν σε αυτές τις δύο πηγές ριζοσπαστισμού. Εμείς θέλουμε να σπείρουμε τον σπόρο του ελευθεριακού μαρξισμού, με την ελπίδα αυτός να βρει γόνιμο έδαφος για να αναπτυχθεί και να δώσει φύλλα και καρπούς». Πίστη τους είναι ότι αυτό το βιβλίο κουβαλά αυτή την ελπίδα, «ότι οι μελλοντικές απελευθερωτικές μάχες του αιώνα μας θα φέρουν επίσης τη σύγκλιση, στη δράση και στη σκέψη των δύο μεγάλων επαναστατικών ρευμάτων του χθες, του σήμερα και του αύριο, του μαρξισμού και του αναρχισμού – της κόκκινης και της μαύρης σημαίας».

Είναι γεγονός ότι ο κοινός τόπος της εναντίωσης απέναντι στην κυρίαρχη πραγματικότητα δημιουργεί τις συνθήκες συνεργασίας μεταξύ αυτών των δύο διαφορετικών ρευμάτων και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις. Απέναντι στη βαρβαρότητα του συστήματος, οι αναρχικοί και οι μαρξιστές συχνά συνεργάζονται σε περιπτώσεις όπως διαδηλώσεις, πορείες, συγκρούσεις και μέτωπα απέναντι στο κυρίαρχο σύστημα. Διατηρώντας κάθε ρεύμα τη

διαφορετικότητά του, παίρνει μέρος από κοινού στη μάχη του κοινωνικού ανταγωνισμού.

Αυτό που έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον στη σκέψη των δύο συγγραφέων είναι μια φανερή τάση για μια συνθετική θεώρηση σήμερα, μια θεώρηση που θα συνδυάζει ριζοσπαστικές θεωρήσεις όχι μόνο του παρελθόντος αλλά και του παρόντος. Όπως αναφέρουν: «Ο ελευθεριακός μαρξισμός δεν είναι μια συνταγή, ένα πεπερασμένο θεωρητικό σώμα. Πρόκειται περισσότερο για συγγένεια, για ένα ορισμένο πολιτικό και διανοητικό βηματισμό. Είναι η κοινή επιθυμία να απαλλαγούμε, μέσω της επανάστασης, από τη δικτατορία του κεφαλαίου, για να οικοδομήσουμε μια κοινωνία χωρίς αλλοτρίωση, μια κοινωνία ισότητας, απελευθερωμένη από τον εξουσιαστικό ζυγό του κράτους».

Θα λέγαμε ότι υπάρχει μια βεβιασμένη απόρριψη συνολικά της μαρξικής θεωρίας στη σημερινή πραγματικότητα του αναρχικού κινήματος και μια απαξιωτική και ταυτόχρονα αφελή απόρριψη των αναρχικών πρακτικών και θεωρήσεων από τους μαρξιστές και μαρξίζοντες κινηματικούς. Σήμερα έχουμε το προνόμιο και παράλληλα την τραγική θέση να μπορούμε να ασκήσουμε μια κριτική στις κοινωνικοιστορικές πραγματώσεις αυτών των δύο ρευμάτων και να διδαχθούμε από τα λάθη τους. Ο μαρξισμός δεν είναι ο ίδιος μετά την εδραίωση και την κατάρρευση των πρώην σοσιαλιστικών χωρών. Ούτε και ο αναρχισμός είναι ο ίδιος μετά την ήττα και το κλείσιμο του κύκλου των εκδοχών των παραδοσιακών προλεταριακών επαναστάσεων.

Όλες οι επαναστατικές θεωρίες που αξίωναν την εδραίωσή τους στο κοινωνικό πεδίο δημιούργησαν εκείνα τα εννοιολογικά εργαλεία που θα τους επέτρεπαν όχι μόνο μια διαφορετική ερμηνεία του κόσμου αλλά και τους τρόπους αυτής της εδραίωσης μέσα στην κοινωνική πραγματικότητα. Θα ήταν άτοπο και αδόκιμο να θεωρήσουμε ότι μια ριζοσπαστική θεώρηση που θα στοχεύει σε έναν κοινωνικό μετασχηματισμό και σε μια αλλαγή των σημασιών που συγκροτούν τα άτομα και τις κοινωνίες σήμερα θα μπορούσε να αποκλείσει τις αναφορές και τις απαραίτητες οφειλές τόσο στον μαρξισμό όσο και στον αναρχισμό. Για παράδειγμα, πώς να

εναντιωθείς στην αυθεντία της εξουσίας αν δεν ακούσεις τις κριτικές των κλασικών αναρχικών ή πώς να επαναπροσδιορίσεις τη θέση της εργασίας σήμερα αν δεν περάσεις από τη μαρξική κριτική του καπιταλιστικού μοντέλου; Πώς να μιλήσεις για αυτοδιαχείριση και αυτοοργάνωση χωρίς να ρίξεις μια ματιά στα πρώιμα έργα του Μαρξ ή να μην ανατρέξεις στους πειραματισμούς των αναρχικών;

Το βιβλίο των Μικαέλ Λεβί και Ολιβιέ Μπεζανσενό θίγει και ανοίγει ζητήματα που σήμερα είναι αναγκαίο να τεθούν στον διάλογο. Τουλάχιστον για όσους σκέφτονται με σοβαρό τρόπο μια επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας. Γι' αυτό και θεωρώ σημαντική τη συμβολή τους στην ανάγκη της σύνθεσης ενός νέου επαναστατικού προτάγματος που θα μπορέσει να εμπνεύσει τα κινήματα σήμερα τόσο να επαναπροσδιορίσουν τη δράση τους ώστε να μην ποντάρουν συνεχώς σε ζητήματα που εκ των προτέρων είναι χαμένα αλλά και θα δημιουργήσει τις απαραίτητες εμπνεύσεις ώστε να ξέρουμε πού θέλουμε να πάμε. Κι αυτό απαιτεί μια κοινή επανανοηματοδότηση των σκοπών. Ειδάλλως τίποτα από τα παραπάνω δεν μπορεί να γίνει.

Κλείνοντας, και σε έναν τόνο πιο προσωπικό, είμαι από αυτούς που πιστεύουν ότι το παραδοσιακό επαναστατικό κίνημα βρίσκεται στο τέλος του. Στη σημερινή πραγματικότητα των μαζικών κοινωνιών, των μεταμοντέρνων κοινωνιών, μέσα σε έναν πολυθεϊσμό αξιών, είναι δύσκολο για τις παραδοσιακές θεωρήσεις να παράγουν τα εννοιολογικά εργαλεία που θα συγκροτήσουν τα νέα παραδείγματα, όσο κι αν πασχίζουν να ανασυγκροτηθούν για να το κάνουν. Μιας και γνωρίζω την αγάπη τόσο του Μικαέλ Λέβι όσο και του Στέφανου Ροζάνη για τον Βάλτερ Μπένγιαμιν, η «ριζοσπαστική ιδέα της ελευθερίας» του Μπένγιαμιν σήμερα ενδεχομένως να πρέπει να αναμετρηθεί με τα συντρίμμια των ανθρώπινων τραγωδιών που οδήγησαν οι κοινωνικοί πειραματισμοί του προηγούμενου αιώνα ώστε να μπορέσει να σηκώσει το ανάστημά της για το ξεπέρασμα της βαρβαρότητας που βιώνει η ανθρωπότητα τα τελευταία χρόνια. Και η ανθρώπινη ελευθερία αποτελεί το πρώτο και το τελευταίο διακύβευμα σε αυτό τον αγώνα.

Μια Κουβέντα με τον… Μπιν Λάντεν

Νίκος Κουφόπουλος

Την μια Κυριακή, μια… κουβέντα στη Βαβυλωνία.
Την άλλη έμμετρα σχόλια… σοβαρά και αστεία.

Μια Κουβέντα με τον… Μπιν Λάντεν
(Δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2008 στην έντυπη Βαβυλώνια)

Η συνέντευξη πάρθηκε όταν υπουργός Δημόσιας Τάξης στην Ελλάδα ήταν ο γάτος, ο Πολύδωρας. Καταλαβαίνετε έτσι; Μετά από πιέσεις των Αμερικανών προς τη διεύθυνση της Βαβυλωνίας (απ' όσα έμαθα, ασχολήθηκε ο ίδιος ο Μπους προσωπικά) η συνέντευξη παρέμεινε σε κάποιο συρτάρι. Μάλιστα δημόσια, σε μια συγκέντρωση στο Nosotros, το είχα καταγγείλει. Τώρα με την νίκη του συντρόφου Ομπάμα, ο οποίος σας πληροφορώ ότι είναι παλιός αναρχικός, ψιλομπαχαλάκιας κτλ, η συνέντευξη επιτέλους μπήκε. Από τότε έχουν αλλάξει βέβαια πολλά… Φυσικά μην περιμένετε να σας αποκαλύψω πώς, πού, πότε κλπ. Υπάρχει και το δημοσιογραφικό απόρρητο. Πάντως η συνέντευξη πάρθηκε με όλους τους κανόνες, όπως θα δείτε, της δημοσιογραφικής δεοντολογίας (μην γελάτε).

Ένα βράδυ βροχερό, λοιπόν, με οδήγησαν δεκαπέντε σωματοφύλακες σε κάποιο βουνό. Εκεί, αφού μου έδεσαν τα μάτια και τα λοιπά και
τα λοιπά, με οδήγησαν στο κρησφύγετο του Μπιν Λάντεν. Ας μην φλυαρώ όμως. Σας παραθέτω τα όσα ελέχθησαν, τα οποία και είναι στη διάθεση του κάθε δύσπιστου, χωρίς καμία παρέμβαση, ακόμα και όταν υπάρχουν μερικές λέξεις ή και φράσεις που σε ένα καθώς πρέπει έντυπο σαν τη Βαβυλωνία, δεν θα έπρεπε να μπουν. Υπάρχει η κασέτα στα γραφεία της Βαβυλωνίας.

Μ.Λ.: Νίκο…
Νίκος: Μπιν…
Μ.Λ: Αγορίνα μου, πού είσαι; Μου έλειψες.
Νίκος: Και εσύ μου έλειψες. Αν και εγώ μαθαίνω για σένα. Πάλι σε φασαρίες έχεις μπλέξει.
Μ.Λ.: Βλακείες. Ξέρεις εδώ πάνω στα βουνά του Αφγανιστάν όλη την ημέρα, κάποια στιγμή τα… παίζεις. Καθόμαστε με τα φιλαράκια και όλο και σκαρώνουμε κανένα κόλπο, πιο πολύ για να σπάμε την ανία μας. Εντάξει, πίνουμε και τίποτα. Μας φέρνουνε εδώ τα παιδιά ωραία πράγματα, παραγωγής, ντόπια, αλλά, όσο να είναι, θέλεις και τίποτα άλλο για να περνάει η μέρα. Τώρα
τελευταία την έχουμε δει με τους Αμερικάνους. Όλο πλάκες τους κάνουμε. Θα είδες αυτό με τους διδύμους πύργους…
Νίκος: Ποιο λες; Δεν θυμάμαι.
Μ.Λ.: Καλά είσαι βλάκας; Εδώ ρε συ έγινε χαμός σε όλο τον κόσμο και εσύ δεν πήρες χαμπάρι τίποτα;
Νίκος: Μπιν, εδώ και αρκετό καιρό είμαι κλεισμένος μέσα και διαβάζω για το πανεπιστήμιο και δεν είχα χρόνο καθόλου. Τέλος πάντων, τι γίνεται τώρα; Σε κυνηγάνε όλες οι αστυνομίες και οι στρατοί του κόσμου. Δεν σε βλέπω να καθαρίζεις.
Μ.Λ.: Σιγά τα λάχανα. Εδώ ρε συ ο δικός σας, πώς το είπανε να δεις, Παλαιός Κώστας κάπως έτσι νομίζω, δεκαέξι χρόνια στην Ελλάδα, μια μικρή χώρα, και δεν μπορούσανε να τον πιάσουνε και θα βρούνε εμένα εδώ που είμαι, πάνω στα βουνά;
Νίκος: Καλά, πώς τους την κοπανάς κάθε φορά, μου λες;
Μ.Λ.: Κοίτα, εντάξει θα σου πω, αλλά μεταξύ μας έτσι;
Νίκος: Άσε, παράτα το. Αν νομίζεις ότι…

Μ.Λ.: Έλα μωρέ, σε πειράζω. Λοιπόν, άκου να δεις. Όταν σπούδαζα στην Αμερική είχα γνωρίσει και κάναμε και παρεούλα καλή μάλιστα με τον Κόπερφιλντ. Ξέρεις μωρέ, τον Ντέιβιντ, αυτόν που κάνει τα μαγικά και εξαφανίζει διάφορα. Το άγαλμα της Ελευθερίας και τέτοια. Λοιπόν ο Ντέιβιντ είναι φιλαράκι καλό, μου έχει δείξει κάτι κολπάκια και όταν μας την πέφτουνε οι Αμε-
ρικάνοι, εξαφανιζόμαστε μπροστά στα μάτια τους και κάθονται

και κοιτάνε σαν μαλάκες. Δεν καταλαβαίνουνε από που τους ήρθε. Να ήσουνα από μια μεριά να τους βλέπεις, να κατουρηθείς στο γέλιο.
Νίκος: Εντάξει. Και πού θα πάει αυτή η ιστορία; Αυτήν την κακομοίρα την μάνα σου δεν την σκέφτεσαι λίγο; (Μη γελάτε, ο Μπιν είχε πάντα ιδιαίτερη σχέση με τη μάνα του). Μια ζωή θα κρύβεσαι; Κάποια στιγμή θα γίνει η στραβή και θα σε πιάσουνε. Λοιπόν, κοίτα να δεις πως μπορεί να γίνει να παραδοθείς. θέλεις
να κανονίσω τίποτα με τον δικό μας, τον υπουργό δημοσίας τάξης; Αυτός πρέπει να είναι γάτος, μέσα σε όλα. Αφού βγήκε και είπε στην Ελλάδα, στον «Παλαιός Κώστας» που λες και εσύ, όχι σε αυτόν τον ίδιο αλλά στον άλλον, τον αδερφό του, να παραδοθεί και τώρα το παιδί το σκέφτεται σοβαρά. Γιατί ο τύπος έχει πειθώ. Μιλάει και κάτι περίεργα ελληνικά που σε μπερδεύει.
Λες, είναι για ίδρυμα το άτομο ή σοβαρά μιλάει; Αλλά, τέλος πάντων, άμα γουστάρεις μπορώ να το κανονίσω.
Μ.Λ.: Άστο, θα σου πω άμα βαρεθώ. Προς το παρόν εντάξει είμαι.
Νίκος: Εντάξει, εσύ ξέρεις καλύτερα. θέλω τώρα να σου κάνω μια δυο πολιτικές ερωτήσεις γιατί…

Μ.Λ.: Άραξε δικέ μου. Αν θέλεις τέτοια, να φωνάξω τα παιδιά που τα ξέρουνε. Εγώ με αυτά δεν ανακατεύομαι καθόλου. Αφού και όταν μιλάω, άλλοι μου τα γράφουνε. Δεν έχεις δει ρε συ που μιλάω κάπως κομπιαστά, επειδή πολλές φορές και εγώ δεν καταλαβαίνω τι λέω και οι μαλάκες οι Αμερικανοί λένε ότι είμαι άρρωστος. Και το καταλαβαίνουνε, λένε, αυτό από τον τρόπο ομιλίας μου. Ε ρε πλάκες. Αλλά γουστάρω όταν βγαίνει καμιά φορά ο Μπους και μιλάει για μένα. Το λυπάμαι το άτομο. Εν τω μεταξύ, βγαίνει και λέει κάτι χριστιανικές μαλακίες και μετά
σκόπιμα βγαίνω και λέω κι εγώ για τον Μωάμεθ, ότι και καλά θα σας γαμήσουμε εσάς τους χριστιανούς και τέτοια, και μιλάμε βγάζει σπυριά. Εμένα, εν τω μεταξύ, στα αρχίδια μου και ο Χριστός και ο Μωάμεθ. Εγώ είμαι βουδιστής. Νιρβάνα και έτσι

χα, χα…
Νίκος: Μπιν, πρέπει να την κάνω. Χάρηκα που τα είπαμε, αλλά πρέπει να φύγω γιατί ακούω μπουμπουνητά. Θα πιάσει πάλι καμιά βροχή και δεν πήρα και ομπρέλα. Λοιπόν, άντε γεια και να προσεχείς.
Μ.Λ.: Περίμενε. Θέλω να μου πεις εκείνο το τραγουδάκι που έφτιαξες για το φιλαράκι μου. Κατάλαβες ποιον λέω. Αυτόν που τους είχε κάνει επίσης άνω κάτω τους αμερικανούς παλιά. Τον Μπίλυ ρε συ…
Νίκος: Εντάξει. Θα στην κάνω τη χάρη. Αλλά μετά πρέπει να φύγω. Φέρε μια κιθάρα…

Έφεραν μια ακουστική Gibson. Μοντέλο του 1970. Φοβερή κιθάρα. Άρχισα να παίζω. Σε μια άλλη συνάντησή μας, μου τη χάρισε ο Μπίν. Ήταν γενναιόδωρος, άρχοντας. Την έχω ακόμα…

Η ιστορια του Μπιλυ δε Κιντ

Πριν χρονια παρα πολλα,
καπου στα χιλια οχτακοσια πενηντα εννια,
απο ιρλανδων στο Μπρουκλιν γενια,
σε μια φτωχικη γειτονια,
που βρωμικα παιζαν παιδια,
γεννηθηκε ο Μπιλυ δε Κιντ.
Οι φιλοι του αρχισαν να τον φωναζουν Έιτριμ.

Λιγα χρονια μετα, τα ειρωνικά σχόλια ενός σιδερά,
αποδείχθηκαν για τον εγωισμό του πολύ βαριά.
Όταν εκείνος τον πέταξε στο χώμα με μια σπρωξιά,
ο Μπίλι χωρίς καν να το σκεφθει καλα,
τον άφησε στον τόπο με μια πιστολια.
Ηταν ο πρωτος που σκοτωσε ο Μπιλυ δε Κιντ,
Οι φιλοι του τον ελεγαν παντα Έιτριμ.

Πως ηταν νομιμη αμυνα ολοι το ηξεραν καλα.
Ομως ποιος γυρναει των σεριφηδων τα μυαλα.
Στης φυλακης τον εκλεισαν τα κελια.
Ηταν μονο δεκατεσαρων χρονων. Καποιοι λενε δεκαεφτα.

Καποιοι αλλοι ομως , αλλιως τα λενε ολα αυτα.
Ο μυθος αρχισε να δημιουγειται γυρω απο τον Μπιλυ δε Κιντ,
που ολοι οι φιλοι του, τον ελεγαν πλεον Έιτριμ.

Το εσκασε γρηγορα και εμαθε καλα,
στο Μεξικο αλογα να καβαλαει γρηγορα και δυνατα.
Ορθιος πανω στη σελα κρατιεται γερα.
Το πιστολι πιο γρηγορα απο ολους τραβα.
Το δαχτυλο του ενα με τη σκανδαλη ειχε γινει πια.
Ο αλητης της Νεας Υορκης, εγινε ο καουμπου Μπιλυ δε Κιντ,
Που οι φιλοι του, τον ελεγαν παντα Έιτριμ.

Ενα βραδυ σε ενα μπαρ, ηταν αργα,
μπηκε ενας αγριος Μεξικανος και ειπε σε ολους μια βρισια.
Σκυλας γιους τους ειπε, το ακουσαν ολοι καλα.
Το ακουσαν και του Μπιλυ και τα δυο αφτια.
Του εριξε αμεσως μια σφαιρα στην κοιλια.
Κανεις δεν τολμησε ποτε να βρισει τον Μπιλυ δε Κιντ,
που οι φιλοι του, τον ελεγαν Έιτριμ.

Τοτε καποιος του εφερε ενα μεγαλο σουγια,
να κανει πανω στο οπλο, του ειπε, μια νεα χαρακια.
Ειπε οχι, ο τυπος δεν αξιζε δεκαρα καμια.
Δεν ηθελε ειπε να τη θυμαται αυτη τη βραδια.
Σωπασαν ολοι. Τον νεκρο εσυραν σε μια γωνια.
Κερναγε ολο το μπαρ ως το πρωι ο Μπιλυ δε Κιντ,
που ολο το βραδυ ολοι, τον ελεγαν Έιτριμ.

Πότε πότε οι κιθαρες του τραβουσαν τα μυαλα.
Καποιοι ειπαν τον ειδαν στου Μεξικου τα μπορντελα να γυρνα.
Καποιοι αλλοι λενε πως οργια οργανωνε συχνα,
και πως κρατουσαν μερονυχτα τεσσερα. Ισως και πιο πολλα.
Στο τελος πληρωνε το λογαριασμο με μια πιστολια.
Δεν ξερω, αυτα μου ειπαν, αυτα σας λεω για τον Μπιλυ δε Κιντ,
Παντως οι φιλοι του, τον ελεγαν Έιτριμ.

Ο σεριφης Γκαρετ, φιλος του ηταν παλια.
Στην ιδια συμμορια ηταν μαζι χρονια πολλα.

Μια ησυχη νυχτα, μια ολοφωτη απ’ το φεγγαρι βραδια,
ο Γκαρετ κουνιοταν βαριεστημενα σε μια πολυθρονα παλια.
Καβαλαρη μοναχικο ειδε να ερχεται απο το βαθος μακρια.
Γνωρισε αμεσως τον παλιο του φιλο Μπιλυ δε Κιντ.
Καποτε και αυτος τον ελεγε πολλες φορες Έιτριμ.

Ο Μπιλυ τον ειχε δει πρωτος αυτος καλα.
Ηξερε ότι προδωσε, και πηγε στου νομου την πλευρα.
Αρνιοταν να τα πιστεψει όμως όλα αυτά.
Μια περηφανεια τον κραταγε παντα ψηλα.
Μια τρυφεροτητα για οσα εζησαν μαζι παλια.
Ο Γκαρετ, ηταν ο πιο καλος φιλος του Μπιλυ δε Κιντ.
Τον ελεγε σχεδον παντα Έιτριμ.

Πιστολια ειχε μαζι του ο Μπιλυ, δυο. Και ηταν καλα.
Μπορουσε αυτος τον Γκαρετ να σκοτωσει από μακρια.
Ενιωσε όμως ότι θα σκοτωνε και μια αγρια χαρα,
που ειχαν φτιαξει μαζι σαν παρανομοι χρονια πολλα.
Δεν ηθελε να του την χαρισει. Το τιμημα όμως το ηξερε καλα
Δεν το σκεφτηκε στιγμη. Η αποφαση ηταν βαθεια.
Αυτος ηταν ο Μπιλυ δε Κιντ. Οι φιλοι τον ελεγαν Έιτριμ.

Ο Γκαρετ τραβηξε το πιστολι του και σημαδεψε αργα.
Την ησυχια της νυχτας ταραξε μια πιστολια.
Ουρλιαξε νικημενος. Ειδε τον φιλο του να πεφτει στη γη βαρια.
Το αλογο του εφυγε τρομαγμενο μακρια.
Το χωριο καταλαβε και εκλεισε τις πορτες καλα.
Ολοι ηξεραν πως μες στις σκονες νεκρος ηταν ο Μπιλυ δε Κιντ,
Οι φιλοι του, τον ελεγαν Έιτριμ.

Την αλλη μερα οταν ο ηλιος ανεβηκε ψηλα,
πηγαν και τον αφοπλισαν. Να νιωθουν σιγουρια.
Μερες το σωμα του κοιτονταν στης εκκλησιας τα σκαλια.
Ερχονταν με αλογα και αμαξες να τον δουν, απο μιλια μακρια.
Τον εθαψαν μεσα σε πανηγυρια και χαρα.
Για αυτους ηταν μονο ο Μπιλυ δε Κιντ.
Ποτε κανενας δεν τον ειπε Έιτριμ.

Είχε βουρκώσει…

Μ.Λ.: Δεν αράζεις μωρέ, να μείνεις εδώ απόψε; Θα περάσουμε καλά.
Νίκος: Μπιν, μην επιμένεις φίλε, δεν γίνεται, πρέπει να φύγω. Κάποια άλλη φορά.
Μ.Λ.: Καλά, όλο έτσι λες και όλο εξαφανίζεσαι. Άντε να πας στο καλό. Χαιρετισμούς στα παιδιά.

Έφυγα και πραγματικά μετά από λίγο έπιασε μια μπόρα και έβρεχε ο θεός με το θεό. Μου άρεσε όμως η βροχή. Το χώμα άρχιζε να μυρίζει και μετά από λίγο, ένα ουράνιο τόξο φάνηκε στον ουρανό και η βροχή σταμάτησε. Τα πουλιά βγήκαν πάλι στα δέντρα και τα ζώα έτρεξαν ανέμελα στα καταπράσινα λιβά-δια για να βοσκήσουν. Αυθόρμητα ένα τραγούδι ήρθε στα χείλη μου. Ένα δημοτικό τραγούδι: Μωρή κοντούλα λεμονιά, με τα πολλά λεμόνια. Αθάνατη Ελλάδα. Χα, χα… όπου και να πάω με πληγώνεις. Χα χα χα…
Τι γράφω ρε το άτομο;

Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια…

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Ο Υγροβιότοπος Κολοβρέχτης Λεηλατείται από την “Ανάπτυξη” (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.
Αναλύσεις και σχολιασμός… από τα κάτω.

Στη ραδιοφωνική εκπομπή του πολιτικού περιοδικού ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ στην ERTOPEN 106,7 την Παρασκευή 17 Φεβρουαρίου 2017, μίλησε ο οικοπαραγωγός Αποστόλης Σέληνας, μέλος της ομάδας πολιτών για τη διάσωση του υγροβιότοπου του Κολοβρέχτη στην Εύβοια, για τη συστηματική καταστροφή του υγροβιότοπου, τις επιπτώσεις στο νερό, τη γεωργία, την κοινωνία και τη φύση.

Στο στούντιο ο Νίκος Ιωάννου. Δημοσιογραφική επιμέλεια: Γιώργος Παπαχριστοδούλου.

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του Εργατικού Κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.
Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Τα ηχητικά όλων των εκπομπών **εδώ**.

Καπιταλιστικά και Αντικαπιταλιστικά Κοινά

Γιώργος Λιερός

"Χωρίς τα κοινά δεν μπορεί να υπάρξει ούτε αστικό κράτος ούτε αγώνας για την ανατροπή του".

Έχουμε ορίσει τα κοινά ως *"πρακτικές αυτοοργανωμένων κοινωνικών ομάδων οι οποίες έχουν σαν βάση την απο κοινού χρήση (ή αξιώσεις χρήσης) τμημάτων του περιβάλλοντός τους στα οποία αποδίδουν συγκεκριμένες μορφές σεβασμού".* Στα κοινά ανήκουν συνεταιρισμοί, αυτοδιαχειριζόμενα εργοστάσια, κοινωνικά κέντρα, οργανώσεις αλληλεγγύης, η κοινωνική οικονομία, κινήσεις πολιτών που διεκδικούν ή υπερασπίζονται τα δημόσια αγαθά, αθλητικοί σύλλογοι, θρησκευτικές οργανώσεις,

πολιτιστικοί σύλλογοι, θεωρητικοί όμιλοι, εκδοτικές ομάδες κλπ.

Με δυό λόγια, στα κοινά περιλαμβάνεται όλη η δημόσια και συλλογική ζωή, σε διάκριση από την πολιτική εξουσία και την αγορά. Δεν πρόκειται μόνο -η **Έλινορ Όστρομ** είναι πολύ σαφής επ' αυτού- για τους "πόρους κοινής δεξαμενής" και την σχετική μ' αυτούς οργάνωση της παραγωγής και της διανομής. Τα κοινά είναι όλος ο κοινωνικός ιστός ο οποίος, ξεκινώντας από τα κατώφλια των σπιτιών συνδέει ιδιωτικούς και πολιτειακούς θεσμούς, τους κάνει λειτουργικούς και δένει την κοινωνία σ'ένα όλο, ένα όλο που σπαράσσεται από ασυμφιλίωτες αντιθέσεις. Ο κόσμος των κοινών δεν είναι καθόλου ενιαίος.

Μια κοινωνία που χάνει τα κοινά της διολισθαίνει στην ανομική κατάρρευση, στον πόλεμο όλων εναντίον όλων. Η αστική κοινωνία, η ηγεμονία της αστικής τάξης, για όσο υφίσταται, διατηρεί τα δικά της κοινά, τη δική της αντίληψη για το κοινό αγαθό. Οι αστοί έχουν τα κοινωνικά τους δίκτυα που οργανώνονται γύρω από τα καλά σχολεία, φιλανθρωπικά, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά ιδρύματα, κοινωνικές εκδηλώσεις, λέσχες κι εξοχικά και, φυσικά, μέσα από την επιχειρηματική ζωή -χάρη σε αυτά τα δίκτυα, από πολλές μικρές συζητήσεις, διαμορφώνεται πολύ γρήγορα η συλλογική θέληση της αστικής τάξης. Προπάντων όμως τα κοινά της αστικής τάξης είναι ένας ολόκληρος πολιτισμός που διαποτίζει όλη την κοινωνία, ένας πλούτος μη αγοραίων και μη κυβερνητικών δραστηριοτήτων τις οποίες αναλαμβάνουν πολύ ευρύτερες μερίδες του πληθυσμού.

Επίσης -κι αυτό πρέπει να το πάρουν σοβαρά υπόψη τους τα λεγόμενα αντικαπιταλιστικά κοινά εάν θέλουν να υπάρξουν σαν τέτοια- η ηγεμονική δεξιότητα της αστικής τάξης μπορεί να εντάσσει στους αστερισμούς των κοινών της αστικής κοινωνίας, πολιτιστικά στοιχεία της πιο διαφορετικής προέλευσης προκειμένου να δημιουργήσει τις "τοπικές ιστορίες" και τα "συγκεκριμένα πολιτισμικά πλαίσια" που χρειάζεται η νέα επανοργάνωση των καπιταλιστικών παραγωγικών σχέσεων. Τα κοινά δίνουν στο αστικό κράτος το στρατηγικό του βάθος και κατά

συνέπεια τη σταθερότητά του.

Τα **αντικαπιταλιστικά κοινά** είναι τα κοινά που αντιστρατεύονται τη συσσώρευση του κεφαλαίου, θεσμίζουν τις οιωνεί κομμουνιστικές σχέσεις που γενιούνται στο μοριακό επίπεδο από τις καπιταλιστικές αντιφάσεις, επαναφέρουν στο προσκήνιο τις παμπάλαιες ιδέες της κοινοκτημοσύνης, μιας παράδοσης τουλάχιστον 2500 χρόνων, και μας δίνουν την ευκαιρία να μιλήσουμε ξανά για τον κομμουνισμό και μάλιστα ερχόμενοι σε ρήξη με τον κρατισμό της Γ΄Διεθνούς και της σοσιαλδημοκρατίας. Τα αντικαπιταλιστικά κοινά είναι οι ανακτημένες αυτονομίες των λαϊκών τάξεων, αυτονομίες που τους στέρησε το κράτος, ιδιαίτερα το νεωτερικό κράτος.

Στο νεωτερικό κράτος, η σχέση της κοινωνίας μαζί του δεν είναι εξωτερική όπως στα περισσότερα προνεωτερικά κράτη, δεν έχουμε πολλές παράλληλες κοινωνίες: από τη μια αυτή της άρχουσας τάξης κι από την άλλη εκείνες των κατώτερων τάξεων. Αυτό το κράτος δεν αποτελεί, όπως συχνά το ευρωπαϊκό μεσαιωνικό κράτος, μια “ομοσπονδία κοινωνικών ομάδων με διαφορετικές και καθόλου υποτελείς λειτουργίες” (Γκράμσι). Αν η ιστορία του κράτους είναι η -μη γραμμική- ιστορία διαδοχικών ενσωματώσεων, σε όλο και μεγαλύτερο βάθος, της κοινωνίας στην κρατική τάξη, πλέον με το νεωτερικό κράτος η υπαγωγή της κοινωνίας στο κράτος γίνεται οργανική και αυτήν ακριβώς την συμπερίληψη της κοινωνίας στο κράτος αποδίδει το γραμσιανό σχήμα κράτος = πολιτική κοινωνία + ιδιωτική κοινωνία.

Το εν λόγω σχήμα, αποτελεί τον πλήρη και ακριβή ορισμό του **βιοπολιτικού κράτους**. Αυτή η υπαγωγή στο κράτος συντελέστηκε κατά τη νεωτερικότητα, σε διαδοχικά και όλο και πιο αποφασιστικά βήματα, με την καταστροφή του προηγούμενου κοινοτιστικού τρόπου οργάνωσης, μια ευρεία καταστροφή των κοινών η οποία είναι η άλλη πλευρά της σύγχρονης κρατικής φροντίδας για τις ζωές των ανθρώπων.

Στην καπιταλιστική κοινωνία λοιπόν δεν έχουμε από τη μια τα κοινά των αστών και από την άλλη τα κοινά των εργατών, σα να

είχαμε δύο παράλληλες κοινωνίες. Τα κοινά των εργατών αποτελούν μέρος, υπάγονται στα κοινά της ευρύτερης καπιταλιστικής κοινωνίας. Είναι αντικαπιταλιστικά στο μέτρο που έρχονται σε ρήξη με την αστική κοινωνία, ανακτούν αυτονομίες, πειραματίζονται με χειραφετήσεις και γίνονται μέρος του "κινήματος που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων". Το ίδιο ισχύει και για τα κοινά πολλών άλλων κοινωνικών ομάδων.

Τα αντικαπιταλιστικά κοινά έχουν στην αφετηρία τους διάσπαρτες σε όλο το κοινωνικό πεδίο σχέσεις και θεσμούς δια των οποίων οργανώνεται η κοινωνική ζωή των λαϊκών τάξεων σε απόσταση από την πολιτεία και την αγορά. Συγκροτούνται, κατά βάση, μέσα από την προσπάθεια των λαϊκών τάξεων να καλύψουν με μια πολυεπίπεδη αυτοοργάνωση το κενό που αφήνει η σημερινή απόσυρση της πολιτείας (διάλυση κράτους πρόνοιας, ζώνες ανομίας). Η απόσυρση της πολιτείας όμως δεν απελευθερώνει εξωτερικές ως προς το κράτος ζώνες, αλλά ζώνες που συμπεριλαμβάνονται στην κρατική τάξη αποκλειόμενες από αυτή (ζώνες εξαίρεσης).

Οι ρωγμές, οι απελευθερωμένες ζώνες, αυτή η πολλά υποσχόμενη εξωτερικότητα -εμβόλιμα δίκτυα, "πηγές εμβόλιμης αλληλεπίδρασης", ο τόπος κυοφορίας αποφασιστικών διεργασιών της κοινωνικής αλλαγής- είναι προσωρινή, ασταθής και αβέβαιη. Υπάρχουν πρακτικές εντός/εκτός, στα όρια, αλλά όχι "έξω" από το βιοπολιτικό κράτος, τα αντικαπιταλιστικά κοινά δεν μπορούν απλώς να στρέψουν τα νώτα τους, δεν υπάρχει "έξοδος" χωρίς την καταστροφή του βιοπολιτικού κράτους. **Μπορούμε λοιπόν να μιλάμε για αντικαπιταλιστικά κοινά χωρίς να κρατάμε ζωντανή την προοπτική της καταστροφής του κράτους; Ποια τύχη μπορούν να έχουν οι ζώνες αυτονομίας στις ρωγμές, όσο σημαντικές κι αν είναι, αν θεωρηθούν ως ο τελικός σκοπός; Ίσως το να μαραζώνουν υπό την προστασία μιας φιλικής κυβέρνησης της Αριστεράς.**

Έτσι ή αλλιώς τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς τις χιλιάδες πρωτοβουλίες από την ίδια την κοινωνία, τον πολλαπλασιασμό και τη δικτύωση των εστιών αντίστασης, την αντικαπιταλιστική τους

ριζοσπαστικοποίηση –**καμία πρωτοπορία δεν μπορεί να υποκαταστήσει την κοινωνία**. Στο πλαίσιο που ορίζει αυτή η θεμελιώδης προϋπόθεση, μπορούμε να πούμε, όσον αφορά τις προοπτικές που ανοίγουν τα αντικαπιταλιστικά κοινά, ότι σήμερα είναι ζητούμενα:

– η αναγέννηση, μέσα από τις πρακτικές των κοινών, του "κινήματος το οποίο καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων", αναγέννηση μέσα από προσπάθειες που για την ώρα παραμένουν άκαρπες, αντιφατικές και συχνά περιθωριακές.

– η διαμόρφωση πολιτικού σχεδίου -ή σχεδίων- εναντίον της ηγεμονίας του κράτους και του κεφαλαίου, δηλ. αντιηγεμονικού σχεδίου, η συγκρότηση των φορέων που είναι σε θέση να το αναλάβουν, που βρίσκονται σε μια οργανική σχέση μ' ένα τέτοιο σχέδιο.

Μακροπρόθεσμα το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη μέσα από δομές βασικά κοινοτικού τύπου μιας ολόκληρης κοινωνίας ενάντια στο κράτος, της κοινωνίας που θα θέσει τα θεμέλια για να ιδρυθούν δια της επανάστασης οι πόλεις και οι ομοσπονδίες κοινοτήτων που θα πάρουν τη θέση του κράτους.

Ο απολογισμός των κινημάτων στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια είναι εξαιρετικά αντιφατικός: απελπιστικά φτωχές επιδόσεις στην αλληλέγγυα και συνεργατική οικονομία μαζί με αναβαθμισμένες εκφάνσεις των κοινών, όπως οι πλατείες και το κίνημα αλληλεγγύης στους πρόσφυγες. Η κατάσταση είναι εγγενώς μη προβλέψιμη και φαίνεται να μας διαφεύγουν εντελώς τα υπόγεια ρεύματα που την υποστρώνουν. Έτσι δεν μπορούμε να διατυπώσουμε τις απόψεις μας για τα πεπρωμένα των αντικαπιταλιστικών κοινών παρά στη μορφή του μύθου, δηλαδή "συγκεκριμένων δημιουργιών της φαντασίας" που προσπαθούν όμως να ανοίξουν τον δρόμο στην έλλογη κατανόηση και τη συνειδητή δράση. Αυτό είναι το πνεύμα με το οποίο αναφερόμαστε στις δημοκρατίες των συνεταιρισμένων παραγωγών για να περιγράψουμε μελλοντικές κοινωνίες με έναν τρόπο που προσπαθεί να φέρει στο σήμερα τις αξίες και τις πολιτικές αρετές που αποδίδει σε μια

ελεύθερη ανθρωπότητα.

Με αυτό το "μύθο" θέλουμε:

– Να αποδώσουμε στο πολιτικό πράττειν μια κεντρικότητα ανθρωπολογικού χαρακτήρα. Η κομμουνιστική κοινωνία -μια κοινωνία χωρίς τάξεις αλλά όχι χωρίς συγκρούσεις- σκιαγραφείται με μια πλούσια κι έντονη πολιτική ζωή στο κέντρο. Γι΄αυτή την κοινωνία, η **άμεση δημοκρατία** δεν είναι ένα μεταβατικό πολίτευμα αλλά ένα αξιακό σύστημα, μια αντίληψη για τον άνθρωπο, ένας ολόκληρος πολιτισμός που την διέπει -η αντίθεσή της με τη σύγχρονη μεταπολιτική (τη σκοπιά του ιδιώτη) είναι ριζική.

– Να διατρανώσουμε την πίστη μας σε ένα πολυκεντρικό κόσμο, μια πλουραλιστική οικουμένη, εκείνη των 10,000 λαών, των 10,000 πατρίδων, των 10,000 πολιτισμών. Χιλιάδες πολιτικά κυρίαρχες πόλεις και ομοσπονδίες κοινοτήτων σε μια ελεύθερη ανθρωπότητα, δεν θα είναι απλώς οι χιλιάδες παραλλαγές ενός πολιτειακού μοντέλου αλλά χιλιάδες διακριτοί πολιτισμοί οι οποίοι ολοκληρώνονται σ' ένα πλήθος ανεξάρτητων και διαφορετικών μεταξύ τους δημοκρατιών. Τα σύγχρονα μεγα-κράτη -κι ακόμη περισσότερο μια ομοιογενής κι αδιαφοροποίητη παγκόσμια πολιτεία- είναι εντελώς ασύμβατα με τη δημόσια ελευθερία.

– Να δηλώσουμε τη σημασία που έχει για την ελευθερία μια ορισμένη σχέση δημόσιου-προσωπικού χώρου, μια σχέση που μόνο η πόλη μπορεί να προσφέρει, ούτε το χωριό, ούτε οι απρόσωπες μαζικές κοινωνίες μπορούν να το κάνουν. Στην πόλη τα μεγέθη δεν είναι τόσο μεγάλα ώστε να αποτρέπουν τον έλεγχο των πολιτών στην πολιτεία, είναι όμως αρκετά μεγάλα για να επιτρέπουν την αποκέντρωση επίσης και προς τα κάτω και την καλύτερη διασφάλιση του προσωπικού χώρου.

Όπως το έθνος-κράτος υπήρξε ο κατεξοχήν τόπος της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, έτσι και η πόλη είναι ο προνομιακός τόπος της άμεσης δημοκρατίας. Όπως στην αστική

κοινωνία το κοινό αγαθό ήταν η φαντασιακή κοινότητα του έθνους και στην κλασική Ελλάδα, τη Σουμερία και τη μεσαιωνική Ιταλία ήταν η πόλη, έτσι και το κοινό αγαθό σε μια ελεύθερη ανθρωπότητα θα μπορούσε να είναι η δημοκρατία των συνεταιρισμένων παραγωγών (πόλη ή ομοσπονδία κοινοτήτων).

Με τις δημοκρατίες των συνεταιρισμένων παραγωγών -ένα μύθο, ένα παράδειγμα, μια υπόθεση εργασίας- όπως και γενικότερα με την έννοια των **"κοινών της πόλεως"** ερχόμαστε να επικεντρώσουμε τη συζήτηση για τις προοπτικές των αντικαπιταλιστικών κοινών, πρόσκαιρα ανακτημένων λαϊκών αυτονομιών σήμερα, στην πολιτική και την πόλη.

Για την Άρεντ τα κοινά είναι η δημόσια σφαίρα, στην καθομιλουμένη τα κοινά είναι τα πολιτικά, μια πολιτική ζωή ανοιχτή στη συμμετοχή. Χωρίς ένα πολιτικό σχέδιο εναντίον της ηγεμονίας του κράτους και του κεφαλαίου τα κοινά των λαϊκών τάξεων δεν είναι παρά μερικές -μεταξύ πολλών άλλων- υποθέσεις της ιδιωτικής κοινωνίας. Και το ζητούμενο δεν είναι απλώς ένα κάποιο πολιτικό σχέδιο αλλά μια πραγματική διαδικασία "αντιηγεμονίας" που υπερβαίνει την αστική πολιτική σε ένα αναβαθμισμένο πολιτικό πράττειν –που υπερβαίνει την αφηρημένη πολιτική, την αντιπροσωπευτική δημοκρατία με την άμεση δημοκρατία. Μια διαδικασία που κορυφώνεται σ΄έναν αγώνα ζωής και θανάτου με την αστική πολιτεία.

Αναφέρθηκε ήδη η στενή σχέση, σχέση καταγωγής, της δημοκρατίας (και της πολιτικής) με την πόλη. Οι πόλεις, οι συνοικίες και οι γειτονιές τους είναι σήμερα ο κατεξοχήν τόπος στον οποίο συνυπάρχει σε φυσική εγγύτητα όλη η ποικιλία των δομών (οικονομικές, πολιτισμικές, πολιτικές) που συμπεριλάβαμε στα κοινά. Τόπος στον οποίο θα μπορούσαν να αναπτυχθούν σχετικά ολοκληρωμένα όλες εκείνες οι κοινωνικές σχέσεις οι οποίες, ενθηκεύοντας τις οικονομικές δραστηριότητες, θα επέτρεπαν στους ανθρώπους να παράγουν ξανά με μη οικονομικά κίνητρα.

Από την άλλη μεριά όμως, με την παγκοσμιοποίηση και την βιοπολιτική παραγωγή σχηματίζεται και ισχυροποιείται ένα

πλανητικό δίκτυο “οικουμενικών πόλεων” (μεγα-πόλεων) πολλές φορές σε βάρος της εξουσίας του εθνικού κράτους. Οι μεγα-πόλεις “…ο τόπος ανάπτυξης και ανατροπής του νέου τρόπου της καπιταλιστικής παραγωγής… του νέου τρόπου της κρατικής εξουσίας” (Κωτσάκης) αποτελούν την άρνηση εκείνου του τόσο σημαντικού κοινού στο οποίο αναφερόταν το περίφημο “δικαίωμα στην πόλη”. Έτσι ή αλλιώς οι πόλεις είναι ένα από τα πιο κρίσιμα πεδία για τις συγκρούσεις που έρχονται.

Υ.Γ.

Και τί γίνεται με την **τοπική αυτοδιοίκηση**; Μήπως η τόσο μεγάλη σημασία που αποδίδουμε στην πόλη τακτικά και στρατηγικά, κοντοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, θα έπρεπε να μας οδηγήσει σε μια συστηματική και οργανωμένη παρέμβαση στους δήμους και τις κοινότητες π.χ. μέσα από τη συγκρότηση δημοτικών κινήσεων με ελευθεριακά χαρακτηριστικά; Εάν το ξήλωμα της καπιταλιστικής οικονομίας μπορεί να αρχίσει με πρακτικές εντός/εκτός αγοράς όπως αυτές της αλληλέγυας και συνεργατικής οικονομίας, γιατί να μην ξεκινήσει “άμεσα” το ξήλωμα του αστικού κράτους μέσα από τα κινήματα πόλης, τα οποία στο μέτρο που κατάφερναν να αρθρώσουν ένα ολόκληρο κόσμο των κοινών θα μπορούσαν να αναλάβουν εδώ κι εκεί την δημοτική εξουσία με σκοπό να τη διαλύσουν σ’ ένα “ανοιχτό εργαστήριο συναινετικών παρεμβάσεων και πλουραλιστικών δημιουργιών νομοθετικών κανόνων” (Νέγκρι και Χαρντ); Ξεκινώντας από προβληματισμούς σ’ αυτό το μήκος κύματος, μερικοί στοχαστές που εμφορούνται από ελευθεριακές ιδέες προτείνουν π.χ. **την παρέμβαση στις δημοτικές εκλογές.**

Πρόκειται για μια δύσκολη αλλά πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση η οποία θα έπρεπε να ανοίξει άμεσα, καθώς μάλιστα η επικείμενη αναθεώρηση του Καλλικράτη και η σχετική δημόσια συζήτηση θα μπορούσε να μας δώσει μια ευκαιρία να εξηγήσουμε στον κόσμο τί είδους δήμους και κοινότητες θέλουμε. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι **οι δήμοι είναι μέρος της πολιτικής εξουσίας** και μάλιστα ένα μέρος το οποίο σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης αναβαθμίζεται, ακριβώς τη στιγμή που ένας ολόκληρος πολιτικός πολιτισμός που συνδεόταν με το έθνος

κράτος, σβήνει.

Η μεγάπολη, όπως είπαμε, δεν είναι η πόλη αλλά η άρνηση της πόλης, όχι ο τόπος της άμεσης δημοκρατίας αλλά εκείνος της σύγχρονης ολιγαρχίας. Φυσικά και δεν μπορεί να διοικηθεί με άμεση δημοκρατία ο δήμος της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης και πολύ περισσότερο εκείνος της Νέας Υόρκης, του Λονδίνου ή της Σαγκάης. Ο απολογισμός κινήσεων πόλης οι οποίες μετά από δεκαετίες κινηματικής δράσης κατάφεραν να πάρουν τη δημοτική εξουσία, δυστυχώς δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικός. Ωστόσο η πρόκληση που αντιπροσωπεύουν αυτά τα ερωτήματα είναι μεγάλη και κάποιες πρώτες επεξεργασίες για να δοθούν κάποια στιγμή οι απαντήσεις πρέπει να αρχίσουν άμεσα.

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ | Μεσοχώρα-Βόλος: Το Νερό στο Στόχαστρο Δήμων-Κράτους-Εταιρειών (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή στις 14:00, στην ERTOPEN.
Αναλύσεις και σχολιασμός… από τα κάτω.

Στη ραδιοφωνική εκπομπή του πολιτικού περιοδικού ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ στην ERTOPEN την Παρασκευή, 10 Φεβρουαρίου, μίλησε η Βούλα Βλάχου, κάτοικος της Μεσοχώρας την οποία το υπουργείο Περιβάλλοντος και η ΔΕΗ ετοιμάζονται να πνίξουν μέσα στο τεράστιο υδροηλεκτρικό φράγμα, ενώ ο Βαγγέλης Γαλανόπουλος, από την κίνηση πολιτών Πηλίου-Βόλου για το νερό (Watervolo) ανέλυσε τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά τον βιολογικό του Βόλου, την ιδιωτικοποίηση του νερού, τη ρύπανση του

Παγασητικού.

Στο μικρόφωνο ο Νίκος Ιωάννου.

Ραδιοφωνικά στους 106,7 στα FM για την Αττική, στους 96,5 FM μέσω του Εργατικού Κέντρου Εύβοιας και μέσω του Ράδιο Ένωση 97,3 FM στην Βοιωτία.
Διαδικτυακά στο https://www.ertopen.com/radio.

Τα ηχητικά όλων των εκπομπών **εδώ**.